

Säännöstelymääräysten soveltaminen ravintolaliikkeissä.

Sellaisia ruoka-annoksia, joiden valmistuksessa on käytetty vähintään 10 % annoksen painosta viljatuotteita tai vähintään 5 gr ravintorasvaa, saadaan ravintoloissa tarjota ainoastaan ostokortin kuponkeja vastaan. Säännöstelymääräysten ulkopuolelle jäävät kuitenkin sianliha ja ruokaöljyt.

Annokset, joiden valmistuksessa on käytetty viljatuotteita.

Jokaisesta annoksesta, jonka valmistukseen on käytetty vähintään 10 % viljatuotteita, on irroitettava yksi leipäkortin tähtikuponki, leipäannoksesta on siis irroitettava yksi tähti, puuroannoksesta yksi tähti, hernekeitosta yksi tähti, pannukakkuannoksesta yksi tähti, makaronianoksesta yksi tähti, piirakasta yksi tähti, viljatuotteita sisältävästä jälkiruoka-annoksesta yksi

tähti j. n. e. Kuitenkin on yhdestä ateriasta, vaikka siinä olisi enemmänkin kuin 2 viljatuotteita sisältävää ruokalajia, tyydyttävä irrottamaan ainoastaan 2 tähteä. Myös kokokuponkia vastaan saadaan tarjoilla. Yksi leipäkortin kokokuponki vastaa kuutta tähteä.

Sellaisia ruoka-annoksia, jotka sisältävät viljatuotteita vähemmän kuin 10 % annoksen painosta, saadaan tarjoilla vapaasti vaatimatta niitä vastaan leipäkortin kuponkeja. Jos siis esim. oopperavoileivissä on leipää vähemmän kuin 10 % annoksen painosta, se saadaan tarjoilla vapaasti.

Leipäannokset ja niiden hinnat.

Leipäannosten ylimmiksi hinnoiksi ravitsemisliikkeissä on määrätty:

A n n o s	Ruokat		II lk ravintolat		I lk ravintolat
	Kun palvelusraha veloitetaan:	Kun palvelusrahaa ei veloiteta:	Kun palvelusraha veloitetaan:	Kun palvelusrahaa ei veloiteta:	Kun palvelusraha veloitetaan:
Ruokaleipä	—: 50	—: 75	—: 75	1: —	1: —
Kahvileipä	1: 25	1: 50	1: 50	1: 75	2: —
Leivos	1: 75	2: —	2: —	2: 25	3: —

Leipäannoksiin katsotaan kuuluvan noin 66 2/3 gr tuoretta leipää tai noin 50 gr kuivaa leipää.

Vehnä- ja ruokaleipäannoksissa saa olla ainoastaan sellaisia leipälaatuja, joita leipomoiden sallitaan valmistaa. Mikäli ravintola valmistaa itse leivän, sen tulee siis noudattaa sallituista leipälaaduista kansanhuoltoministeriön 20 päivänä syyskuuta 1940 antamaa päätöstä.

Se, mitä edellisessä kohdassa on sanottu, koskee myös jälkiruokina tai muuten tarjoiltavia leivonnaisia.

Annokset, joiden valmistuksessa on käytetty rasvaa.

Yksi rasvakortin tähtikuponki on vaadittava kaikista kappaleina paistetuista annoksista ja

yleensä kaikista à la carte selosteessa mainituista paistamista edellyttävistä annoksista sekä lämpimistä voileivistä.

Selvennykseksi mainittakoon, että ilman kuponkia voidaan tarjoilla kokonaisista paisteista leikatut annokset, laatikkoruokat, kastikkeessa kypsennetyt ruoat, keitot ja muhennokset, joiden valmistamisessa tarvitaan vähemmän kuin 5 gr rasva-aineita annosta kohden. Edelleen voidaan tarjoilla ilman kuponkia à la carte-voileivät ja sanvichit, joihin ei sivellä voita.

Ruoat, joiden tarjoilu ravintoloissa on kielletty.

Ravitsemisliikkeissä ei ole lupa tarjoilla seuraavia ruokalajeja: voikastikkeita, kuten bearnaise-, hollandaise-kastikkeet j. n. e., leivitettyjä (paneerattuja) annoksia, rasvaperunoita eikä

annoksia, joiden valmistukseen tarvitaan rasvaa enemmän kuin 15 gr.

Voileipäpöytää ei ole lupa tarjoilla päivällisen eikä illallisen yhteydessä. Aamiaisen yhteydessä voidaan pitää n. s. kalapöytää, mutta se on korjattava pois viimeistään kello 15,00.

Voita ei ole ravitsemisliikkeissä lupa tarjoilla maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin kello 15,00—24,00 välillä.

Lihakeittopäivät.

Tiistaisin ja perjantaisin klo 15,00—20,00 välillä on ravitsemisliikkeissä toistaiseksi lupa tarjoilla lämpiminä annoksina yksinomaan liha-keittoa ja keitettyä liharuokaa. Suotavaa on, että ravitsemisliikkeissä toistaiseksi yleensäkin tarjoillaan mahdollisimman paljon lihakeittoja.

Kuponkien irroittaminen.

Jos ruokailija tilaa vilja-ainetta tai rasvaa sisältävän ruoka-annoksen ja siitä irroitetaan kuponki, ei irroitettua kuponkia saa luovuttaa ruokailijalle takaisin, vaikka hän myöhemmin vaihtaisikin tilauksensa annokseen, joka ei sisällä vilja-ainetta tai rasvaa.

Ne kupongit, jotka ruokailija on velvollinen ravintolalle luovuttamaan, on tarjoilijan irroitettava leipäkortista ruokailijan nähden. Kuponki voidaan irroittaa jo ravintolavieraan tilatessa viljatuotteita tai rasvaa sisältävää ruokaa. Tällöin pitää kuitenkin olla tarjoilijalla varmuus siitä, että ravintola voi myös tarjoilla irroitettuja kuponkeja vastaavan määrän ravintolavieraan tilaamaa ruokaa.

Ravintolan palveluskunnan velvollisuus luovuttaa kuponkeja.

Ravintolan palveluskuntaan kuuluvien ja ravintolan ruoassa olevien henkilöiden leipäkorteista on irroitettava 4 tähteä niinä päivinä, jolloin he saavat päivän ruoan ravintolassa. Kaksi tähteä päivää kohden jää käytettäväksi muualla. Jos henkilö ei nauti ravintolassa koko päivän ravintoa, häneltä otetaan kuponkeja, kuten ravintolavierailta. Rasvakuponkeja on ravintolan henkilökuntaan kuuluvien ostokorteista irroitettava samalla tavalla kuin ravintolavieraidenkin ostokorteista.

Tarjoilu ulkomaalaisille.

Ulkomaalaisille saadaan tarjoilla viljatuotteita ja rasvaa sisältäviä ruokia, mikäli heillä ei ole leipä- tai rasvakorttia, vaatimatta kuponkeja, jos he esittävät ulkomaanpassin tai matkakortin. Se, ovatko he ilman ostokorttia, saadaan selville tarkastamalla passia. Ulkomaalaisen passiin on nimittäin silloin, kun hänelle annetaan ostokortti, merkittävä, että passin omistaja on saanut kortin. Jos tällainen merkintä puuttuu passista, on se näyte siitä, että passin omistajalla ei ole ostokorttia. Ilman kuponkeja ulkomaalaisille tarjotuista aterioista on pidettävä kirjaa ja ilmoitettava niiden lukumäärä kansanhuoltolautakunnalle kuponki-ilmoitusten yhteydessä.

Ravintolain ruokalistasat.

Kunkin ravintolan ruokalistaan merkityn nimikkeen eteen on merkittävä, irroitetaanko kysymyksessä olevasta annoksesta leipäkuponki tai rasvakuponki. Merkinnän voi tehdä esim. isolla L ja R kirjaimella. Joka tapauksessa merkinnän tulee olla niin selvän, että ravintolavieras jo listaa lukiessaan tietää, onko hän tilaamastaan annoksesta velvollinen luovuttamaan leipä- tai rasvakuponkeja.

Ravintolain mahdollisuus saada ostolupatodistuksia.

Ostolupatodistuksia niin viljatuotteiden kuin ravintorasvojenkin hankkimista varten antavat kansanhuoltolautakunnat. Harkittaessa ravintoloille myönnettävän ravintorasvan määrää, pidetään perusteena edelliseltä jakelukauden ajalta palautettujen kuponkien määrää.

Kuponkien tilitys.

Ravitsemisliikkeiden on tilitettävä sekä leipä- että rasvakupongit kansanhuoltolautakuntaan kunkin kuukauden päätyttyä viimeistään 2 viikon kuluessa.

Kuponkeja sisältävään kääreeseen, joka jakelukauden päätyttyä toimitetaan kansanhuoltolautakuntaan, on merkittävä: 1) ravitsemisliikkeen nimi ja osoite, 2) mitä painomäärää kääreessä olevat kupongit vastaavat sekä 3) paljonko on tarjoiltu ilman kuponkeja. Leipäkupongit ja rasvakupongit on sijoitettava eri kääreisiin.

Kansanhuoltoministeriö.

